Älven blir ädelfiskevatten

Skattebortfall för kommunen

— Av N-K:s utsände medarbetare —

AGRUNDET. En norrbottensälv kravlar sig sommarjolmig mot havet. Här i Ågrundet några kilometer söder om Råneå tömmer den ut sig i en igengrodd fjärd av Bottenvikens väldiga tvättråg. Den har timmer i sin famn. Det har den haft nu under ett halvt sekel. Men flottningens långa epok med allt vad den inneburit för hela älvdalens befolkning närmar sig sitt slut. I sommar har ca 90 man periodvis sysselsatts i flottningen och i sorteringen. Det är ändå en starkt reducerad styrka. Men trots de sociala följder det får att upphöra med flottning så har — ska vi kalla dem? — grusplansoptimisterna börjat drömma nya drömmar: Råneälven ska bli ett fint ädelfiskevatten.

Trotjänare

40 år har Eskil Holmqvist, Råneå, arbetat på älven med timmer. Han är den verklige veteranen i timmersorteringen vid Ågrundet. Nu är han 64 år och får bekymmer med att skaffa nytt arbete om flottningen på älven upphör i höst.

Ågrundets sorteringsplats är en anläggning som kanske inte är i allra bästa skick. Det vet också dess inspektor, Allan Olsson, om. Men det är inte svårt att begripa vad detta beror på:

— Det har ju talats om slutflottning på Råneälven i och med denna sommar. Under senaste åren har flottningen i älven och sorteringen här vid Ågrundet genomförts under de betingelser som följer av ett sådant perspektiv.

Flottled som sinat.

Orsakerna till att Råneälven med dess rika skogsbestånd inom sitt vattenområde sinat som flottled de senaste åren vill inte dess tjänsteman, Allan Olsson, gå in på närmare. Det är inte hans sak att redogöra för. Men det här vet han desto bättre:

I år flottas i runt tal 250.000 bitar i Råneälven. Det är inte mer än drygt hälften av förra årets flottgodsmängd. Något över 400.000 bitar flottades och sorterades under 1960. Men de siffrorna verkar lite bleka i jämförelse med de goda åren för lite sen. 1,5 miljoner bitar var siffrorna under något år efter medio av 40-talet. Toppåret noterade flottgodsmängden 1,8 miljoner.

På den tiden sysselsattes över 100 man i flottningen på Råneälven. Under de åren gick också sorteringen vid Ågrundet i två skift. Nu är de "goda" åren förbi och flottleden börjar dö ut.

Lång flottled.

Råneälven har tidigare använts som flottled ända upp från trakten Anäset är det 16 mil. Till denna sträcka kommer ett stort antal bileder, tillsammans mycket längre än hela huvudälven.

— I år har vi förkortat leden med 7 mil. Ovanför trakten av Mårdsel har inget virke släppts ut i älven. Aimobäcken är i år det enda biflöde i älven som vi använt för flottning. I övrigt har de många biflödena legat obegagnade.

Fin säsong.

Den säsong som nu går mot sitt slut — man räknar med september som datum för flottningens upphörande — har varit en fin sådan.

— Det kanske till stor del berodde på att vi i år förkortade älvens flottlängd att vi så snabbt var framme med timret i älven, säger Allan Olsson. Redan den 27 juli hade vi massan framme i magasinet i Prästholm. Jag kan också säga det, fortsätter han, att om vi i år hade haft en flottgodsmängd i älven på låt oss säga en halv miljon bitar så hade årsresultatet rent ekonomiskt kunnat bli mycket bra.

Inkomstbortfall.

För Råneå kommun skulle flottningens upphörande betyda en hel del i förlorade skattepengar. Närmare en kvarts miljon kronor har årligen tillförts flottare och sorteringarbetare i kommunen genom verksamheten på Råneälven. På minussidan får man dessutom räkna med, menar hr Olsson, att skogsutaget i kommunen skulle bli betydligt mindre om flottningen upphör och transporten av timmer sker med bil. Skogsägarna får flera öre mindre per kubikfot för den skog som inte kan köras ned till älven och flottas. Ännu kan inte de rullande timmerfrakterna på långt när konkurrera med älvflottningen i prishänseende, sade härförleden flottningschefen Gunnar Essén. Medan flottningskostnaden exklusive sortering och utlämning för t. ex. Kalixälven under 1961 uppgick till 5,27 öre per ton-km går lastbilstransporten för närvarande över 20 öre per ton-km. Det är just med anledning av dessa förhållanden, som man också något tvekar om hur det i fortsättningen ska bli på Råneälven.